

פורסם במגזין האינטרנטי "ערב רב"

מאת [חיה ראוכבר](#) 9/12/2012

ליאור שטיינר מכניסה את הרחוב לסטודיו. היא צריכה תנועת אנשים, הרעש כלל לא מפריע לה, ההיפך, הוא רק עוזר כנראה לריכוז. כמעט כמו צייר רחוב. יש נדיבות רבה בנכונותה להפוך חלק מהסטודיו שלה לחלל תצוגה לאמנים אחרים. החלל המשלים את הסטודיו הוא גלריה הפועלת ללא תקציבים או תמיכה עירונית. במשך השנתיים האחרונות נערכו שם עשרות תערוכות. הסטודיו היה פעם מוסך של אופנועים, ועכשיו החלל המשלים אותו הוא גם גלריה. לא עוד מקום עבודה אישי, מסתורי, סגור, טומן סוד, שהאמן מתבודד בו עם המוזה, אלא מקום פתוח להתנהלות אמנותית, המזמין את באי הרחוב להציץ. בזכות שליטתה בשפת הציור ובטכניקה של הנחת הצבע ומשיכות המכחול היא יכולה להרשות לעצמה לאבד את הראש, לאבד שליטה ולחפש את המקרי והספונטי.

ליאור שטיינר – אני ואנחנו

אני מתבוננת בעבודות ומוצאת בהן הרבה הומור ואירוניה. בעבודה "איך מסבירים למסכה", קבוצה של דמויות גרוטסקיות מתגודדת בקדמת הבמה. הם מנסים להתבונן כשהם עוטים מסכות, ומאחור הרחק בתוך החלל דמות אפורה קטנה מתבוננת בהם. האמן כמתבונן משקיף מהצד? לא מעורב? את באמת צוחקת עלינו, הקהל?

ליאור: שטיינר: צוחקת עליכם? כן, וגם על עצמי. אין "אני" ו"אתם". כל אחת מהדמויות יכולה להיות אני ואתם. הדמויות מתפוגגות, מתפרקות אחת אל תוך השנייה, ובכך הזהות שלהם משתנה ונעשית דינמית. בחלק מהעבודות בתערוכה יש חיבור לג'יימס אנסור, אמן שהעביר ביקורת קשה על הקהל הבורגני, על הצביעות והניכור, על האדישות. אני מזדהה עם זה כי זה קורה במציאות, אבל אני לעומתו צריכה את הקהל. אני מתחברת לאנשים, והם נמצאים עם ההמוניות והאנונימיות בעבודות שלי. בנוסף לכך ביצירתו הוא עושה שימוש במסכה בשביל לדבר על אמת מאימת, ואילו אני עושה שימוש במסכה כמנגנון הגנה.

החיפוש אחרי הספונטני, הבלתי צפוי והמקרה המוצלח הופך בעבודה "ללא כותרת" להפתעה של ממש. שני צופים שקועים בתוך עבודת אמנות והופכים להיות חלק ממנה.

מדיום הציור מאד דומיננטי היום, בעבודה "ללא כותרת" הציור כופה את עצמו על הצופה, מכיל אותו והופך את הדיון על מות הציור למיושן ולא רלוונטי. הדמויות בנויות מכתמים, ג'סטות, משיכות מכחול. כשהן יצאו מפחידות מחקתי אותן פעם אחר פעם עד שהחלטתי להניח להן לחיות ולהיות כמו שהן. האם את רואה בעבודות שלי צד אפל?

ראוכר: אני דווקא רואה בעבודות שלך הרבה שמחת חיים. יש בהן חדוות ציור. הרבה חשק, חושניות, יצר. את עובדת עם הידיים, נוגעת פיזית בצורה בלתי אמצעית בציור, רואים את זה בבירור, וזה מעורר אצלי קנאה, כי במקום שאני נמצאת עכשיו שבעתי מציור, לכן פניתי לפיסול. שבעתי מציור מתבונן, מקדש את הראייה, חושב שבאמצעות התבוננות ממוקדת באובייקט ושמירה על פרופורציות נכונות כדי ללמד את העין לראות, יגלה "אמת".

אין "אמת" רק בהתבוננות החוצה. הציור האמיתי, עד כמה שהוא יכול להיות כזה, מצוי באותו מתח שבין עין פנימית לעין חיצונית, בין בטן למוח. נוצר מאבק, ואז קורים דברים והפתעות לא צפויות. לכן אני מקנאה בך שהשתחררת מהתלות בעין החיצונית, ולמרות הפחד מהצד האפל למדת לחיות עמו. אני רואה את המתח הזה בין בטן לעין בבניית החלל בציור שלך. את מייצרת חלל אשלייתי הנשען על חוקי הפרספקטיבה וגם חורג ממנו. לתוכו את מכניסה דמויות. הדמויות מצליחות כל אחת מהן בנפרד לקבל חלל משלה, יש אוויר בין הדמויות הן נושמות בו ברוחה, וזו הצלחה. שטיינר: פרספקטיבה ותנועה יוצרות אשליה. אפשר לייצר אשליה רק באמצעות צבע. בעבודה הזו יש אוויר בין הדמויות כי יש חלקים שטוחים מבחינה צבעונית ללא אשליית עומק.

ליאור שטיינר – מערבה, 2008

מי הם אותם אנשים בעבודות שלך? האם יש לדמויות תפקיד?

הדמויות בעבודות נעות בין ביטוי עצמי לפירוק, הן קולגות והן גם הקהל המבקר בגלריות, האדם בחברה המודרנית הצופה והנצפה במרחב. בגלל החיבור הלא טבעי בין החללים הקהל ממשיך ונכנס אליו לסטודיו מתוך סקרנות. הסטודיו פתוח למבקר האנונימי שקצת מבלבל, לא יודע אם אפשר להיכנס, אבל תמיד מציץ. בשעות שהגלריה פתוחה אני עובדת בסטודיו באופן כזה שיתאפשר לי לעבוד עם הסחות דעת, בד"כ על עבודות קטנות ורישומים. אני מבקשת תגובות ומשתפת את הצופה,

וכך הוא הופך ממשקיף פסיבי לקול ביקורתי. הפרטי והציבורי נפגשים. נוצרת קומוניקציה והיא מחלחלת ועוברת אל תוך העבודות.

ספרי קצת על תהליכי הציור.

ההתחברות ל D.N.A של הקנווס נוצרת באמצעות שכבות מרובדות בחומר. הציור לובש ופושט שכבות. עם ניסיונות של צבע אני מוחקת הרבה, אבל זו לא בדיוק מחיקה. זה יותר כמו לנקות בשביל להגיע למרקם המדויק שנוצר ע"י המבנה הכימי של הצבע, מתוך פירוק של החומרים בתוך עצמם. תהליך העבודה מתמש, מתחיל להיות רגיש ורב מימדי. זו התנסות של שעות ארוכות. העבודות הקטנות בתערוכה הן מתוך צילומים שצילמתי בפתיחות. העברתי אותן לרישומים והמשכתי עם שמן על בד לא בכדי שהאנשים יזהו את עצמם. גם אם ינסו לנחש לא יצליחו, כי יש הגזמה בקו, בתנועה, בהבעות הפנים ובפרפורציות. בשאר הציורים העבודה היא יותר מהדמיון. העבודות בחלקן גדולות מאוד ויש גם עבודות קטנטנות ואינטימיות. השפה היא פיגורטיבית, אקספרסיבית, יחד עם רישום עפרון על צבע השמן, וגם כמעט מופשטת. התערוכה היא רב גונית. יש יותר משפה ציורית אחת בעבודות למרות ההתייחסות לקנון הקלאסי ולרוח העכשווית. היה מעניין להמשיך ולבחון את המדיומים השונים בציור ולהציג אותם כגוף עבודות, גם אם זה לא תאם את הציפיות המקובלות, אבל זה היה הכי נכון לתערוכה.

ליאור שטיינר – שיח גלריה עם מיס יולי

בתערוכה יש עבודה בשם "שיח גלריה עם מיס יולי". למה הכוונה?

העבודה מתחילה עם המבט אל יציאה מחלל פנימי לעבר עבודת אמנות על הקיר, דף שהוא גריד עם תאריכים מתוך לוח שנה. מככת בו מיס יולי, נערת החודש רכונה על אופנוע. בחלק הקדמי של הציור קבוצת אנשים נמצאת על רצפה אדומה תעשייתית. מיס יולי היא סמן תרבות בין היות המקום מוסך לאופנועים בעבר לבין מקום לאמנות בהווה. בנוסף היא דמות המשקפת את כל אחד מהמבקרים ומהיושבים בקבוצת השיח, בשאיפה לקבל את החודש שלהם להציג ולהיות נערת החודש בלוח השנה.

אני מנצלת את המעבר הפתוח בין הגלריה לסטודיו, נכנסת להציץ. מחפשת את ציורי העיר שאינם מוצגים בתערוכה. אחד מהם מונח על הרצפה. אחרים עם החזית אל הקיר. אם זו תערוכת היחיד הראשונה שלך, למה הציורים האורבניים לא מוצגים? לדעתי, הם מאד חזקים. השארתי בסטודיו עבודה פתוחה מהסדרה האורבנית כי אנשים ביקשו לראות עוד, אבל הן לא חלק מהתערוכה הנוכחית. "תיאום ציפיות" היא תערוכת קונספט שמדברת על פרק זמן קצוב של שנתיים. כל העבודות בתערוכה הן חדשות, מחצי השנה האחרונה, ואילו הקודמות הן מהשנים 2008/9. נושא הסביבה הוא העניין היחידי שממשיך ומחבר אותן לעבודות העכשוויות. העבודה ששמה "מערבה" עוסקת בתקופה של תחילת האיום הכלכלי בעולם המערבי. המבט הוא מהגג של דיזנגוף סנטר אל אחד מהצמתים ברחוב. המשכתי לצייר מתוך הדמיון את המציאות שהתפרצה למעשה בקיץ שעבר.

מהו אותו קונספט שאודותיו את מדברת בתערוכה הנוכחית?

אני מדברת על מפגש מורכב שבו אני מארחת אמנים ומשאילה להם לחודש ימים את מרכז הכובד בסטודיו ובגלריה. החללים הופכים להיות זירה, מקשה אחת של התרחשות אקטיבית לפני כל תערוכת החודש ובמהלכה. מהלך זה מבטל את מהות הסטודיו כמקום עבודה אישי, תופעה שהיא מסוכנת לרוב האמנים הפועלים בסטודיו סגור מאוד, כי יש הפרעה של כללים מופרים, משמעות קיומו משתנה לצרכים נוספים.

העבודה שלי תמיד מול עבודה של מישהו אחר מתוך הסכמה ליחסים מתמשכים של חודש ימים, כל פעם מחדש, עד העונג הבא. זה פרויקט אמנות, כשהניסיון הוא לדמות מצבים בעולם שאינו קיים, או שלא היה קיים עד כה, מהדהד בהקשר של סובייקט אובייקט ותמיד מניע את המחשבה אל הזהות עצמית מול כל השאר ואת האגו לפתח משהו שיהיה אלסטי.

תיאום ציפיות – ליאור שטיינר

אוצר: שי אזולאי

גלריה 121 רח' הרצל 121 ת"א

נעילה: 15.12.12

ימים ב' ג' ד' ה': 15:00-11:00

שיש שבת: 14:00-11:00